WARIES MISDAADREEKS · Nº 044

Ezelsoor *in* Deventer

De zaak van het manuscript uit 1961

PODCASTSCRIPT VAN EEN TRUE-CRIMESERIE
IN ZES AFLEVERINGEN

UITGEVERIJ WARIES

INHOUD

VOORWERK

Voor je begint 5
Stemmen 6

EZELSOOR · ZES AFLEVERINGEN

1 De kantlijn 7
2 De corrector 19
3 Het huis in de Roggestraat 32
4 Het dossier 44
5 Twee nachten 62
6 Wat ligt waar het ligt (*ruwe montage*) 75

HET SLOT IS AAN JOU

Aan de luisteraar 85
Werkblad 1 · de nacht 86
Werkblad 2 · betrokkenen 87
Werkblad 3 · de brieven 88
Antwoordformulier 89
Hints in drie niveaus 90
Verzegeld 92
Wat Sami hoorde · de oplossing 93
Nawoord 97

VOOR JE BEGINT

Je bent de laatste luisteraar

In het najaar van 2026 maakten twee Deventenaren, journalist Floor Wijnbergen en geluidsman Sami Ouali, een podcast over een roman die Floor op de Deventer Boekenmarkt kocht. In de kantlijn stond, in potlood, een bekentenis. Vijf afleveringen werden uitgezonden. De zesde niet.

Dit boek bevat de scripts van alle zes afleveringen, met alles wat bij de shownotes hoorde: de pagina's met ezelsoren, krantenberichten uit 1961, brieven, een dagboek, de doorslagen uit de schoenendoos van een inspecteur, drie anonieme brieven en meer.

Aflevering zes houdt op op het moment dat Sami iets hoort. Wat hij hoorde, staat al in dit boek. Aan jou de vraag om de zaak af te maken.

HOE JE HET SCRIPT LEEST

FLOOR Zo spreken de presentatoren in de studio.

ESTHER *op locatie*
> Een opname buiten de studio: een interview, een wandeling, een gesprek aan de keukentafel.

ARCHIEF *archief*
`Voorgelezen uit een document.`

`[SFX, TUNE, TAPE: aanwijzingen voor geluid en montage]`

De tijdcodes boven elk segment geven aan waar je in de aflevering zit. Documenten staan op de plek waar ze ter sprake komen (Bijlage 1 tot en met 21, Dossier 1 tot en met 10); achter de inhoudsopgave staat een lijst van alle stukken.

WAT JE NODIG HEBT

Een potlood. Achterin staan drie werkbladen, een antwoordformulier met vijf vragen, hints in drie niveaus (op hun kop gedrukt, zodat je niet per ongeluk meeleest) en een verzegelde oplossing. Reken op **twee tot vier uur**. Lees eerst alles, en sla dan pas de vragen op p. 85 open, of lees de vragen eerst als je liever gericht zoekt. Allebei is eerlijk.

Alles wat nodig is om de zaak op te lossen, staat in dit boek. Sommige mensen liegen.

WIE JE HOORT

Stemmen

STEMMEN UIT 2026

Floor Wijnbergen, 38	journalist, presentator van *Ezelsoor*, geboren in Deventer
Sami Ouali, 33	geluid, montage en presentatie; woont sinds 2024 in Deventer
Bert Spijkerman, 64	antiquaar, Antiquariaat De Ezelsrug, Zutphen
Marijke Hofstede, 80	zus van Wessel, woont in Apeldoorn
Jurre Brandsma, 61	zoon van Reinout en Lies, beheerder van de nalatenschap
Lies Brandsma-Mulder, 87	weduwe van Reinout; in 1961 de vriendin van Wessel; woont in Het Hoge Licht
Esther Klaassen, 49	woont nu in het huis in de Roggestraat
Daan Voskamp, 44	kleinzoon van Herman Voskamp, marketeer, verzamelt schrijfmachines
Wim Lohuis, 70	zoon van inspecteur Hendrik Lohuis
Annet ter Horst, 63	dochter van Riek Voskamp
Mies Klein Haneveld, 85	dochter van de drukker, woont in Amersfoort
Hennie Brouwer, 71	schrijfmachinehersteller in Twello

STEMMEN UIT 1961

Wessel Hofstede, 24	corrector bij Drukkerij Klein Haneveld, zolderkamer in de Roggestraat
Lies Mulder, 22	winkeljuffrouw in een boekhandel, de vriendin van Wessel
Reinout Brandsma, 27	leraar Nederlands, vriend van Wessel, kamer in de Walstraat
Johanna Voskamp, 61	weduwe, eigenares van het huis in de Roggestraat
Herman Voskamp, 30	haar zoon, sjouwer bij de spoorwegen
Riek Voskamp, 25	haar dochter, coupeuse, woont in het huis
Koos Hendriks, 47	kastelein van café De Stokvis aan de Brink
Gerritdina Dijkhuis, 58	overbuurvrouw in de Roggestraat
Aleida Mulder, 54	moeder van Lies
Hendrik Lohuis	inspecteur, Stadspolitie Deventer, afd. Recherche

Leeftijden zoals in het najaar van 2026, respectievelijk in oktober 1961.

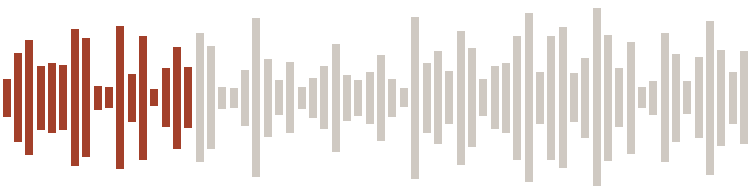
EZELSOOR · AFLEVERING

01

De kantlijn

Uitzending: donderdag 10 september 2026
Duur: 35 min. · Kantlijn Audio / Luisterhuis
Stemmen: Floor Wijnbergen, Sami Ouali, Bert Spijkerman

Op de Deventer Boekenmarkt koopt Floor een roman uit 1964 met zes ezelsoren. In de kantlijn staat, in potlood, iets wat iemand nooit hardop heeft gezegd.

00:00 KOUDE OPENING

[SFX: geroezemoes, schuifelende voeten op klinkers, ergens een meeuw. Een kraamhouder roept: "Alles twee vijftig, alles twee vijftig!"]

FLOOR Hij is nooit in de IJssel geweest.

[stilte, twee tellen]

FLOOR Dat staat er. In potlood, in de kantlijn van een roman die ik voor twee euro vijftig heb gekocht. *Hij is nooit in de IJssel geweest. Hij ligt onder het zwart, waar het hok stond.*

SAMI En toen zei jij: "Sami, ik geloof dat we een probleem hebben."

FLOOR Ik zei: "Sami, ik geloof dat we een podcast hebben."

[TUNE: een contrabas, een schrijfmachine die in de maat tikt, een kerkklok ver weg]

01:10 INTRO

FLOOR Dit is *Ezelsoor*, een podcast van Kantlijn Audio. Ik ben Floor Wijnbergen. Ik ben geboren in Deventer, ik ben journalist, en ik heb ruim twintig jaar lang elk jaar in augustus over de Boekenmarkt gelopen zonder dat er iets gebeurde.

SAMI En ik ben Sami Ouali. Ik kom uit Rotterdam, ik woon sinds twee jaar in Deventer, ik doe het geluid, en ik was dit jaar voor het eerst op die Boekenmarkt. Ik heb in één ochtend meer gebeurd zien worden dan Floor in twintig jaar.

FLOOR In zes afleveringen volgen we een spoor dat begint in een kantlijn en eindigt, nou ja. Dat weten we nog niet. Op het moment dat we dit opnemen, eind augustus, weten we eigenlijk heel weinig.

SAMI We weten dat er iemand iets heeft opgeschreven wat hij nooit hardop heeft gezegd.

FLOOR Aflevering één. De kantlijn.

02:05 DE GROOTSTE BOEKENMARKT

[SFX: de markt weer, voller nu. Een kind vraagt: "Mam, mag ik deze?"]

FLOOR Voor wie het niet kent: de Deventer Boekenmarkt is elk

jaar op de eerste zondag van augustus. Dan staan er langs de IJssel en door de binnenstad zo'n achthonderdvijftig kramen, over een lengte van een kilometer of zes. Het wordt de grootste boekenmarkt van Europa genoemd. Ik ga niet beweren dat ik dat heb nagemeten.

SAMI Ik wel. Een beetje. Ik had een stappenteller om. Om tien over half twee stond ik op negentienduizend stappen en we waren nog niet eens bij het eind.

FLOOR Sami had een opdracht. We maakten die dag een geluidsansichtkaart voor een radioprogramma, drie minuten sfeer, en daarom liep hij de hele ochtend met een microfoon rond. Dat is de enige reden dat we het moment hebben waarop het begint.

SAMI Zondag 2 augustus, tien uur veertig. Ik weet het precies, want de opname heeft een tijdstempel.

`[TAPE, buiten: kraamhouder, Floor, Sami. Wind in de microfoon.]`

FLOOR
op locatie
Moet je kijken. Een hele bak Nederlandse romans van vroeger.

VERKOPER
op locatie
Alles twee vijftig, mevrouw. Drie voor zes.

FLOOR
op locatie
De Lage Kade. Mijn moeder had dit. Ik heb het op school moeten lezen, geloof ik. Of ik heb gedaan alsof.

SAMI
op locatie
Er zitten ezelsoren in.

FLOOR
op locatie
Ja, zes of zo. Kijk, iemand heeft erin geschreven.

SAMI
op locatie
Is dat erg?

FLOOR
op locatie
Dat is juist leuk. Ik neem hem.

`[einde tape]`

SAMI En dan loopt Floor door naar de volgende kraam, en ik denk nog: zij koopt een boek met potloodkrabbels en ik koop niks, want ik moet microfoons vasthouden.

FLOOR Ik heb het pas 's avonds opengeslagen. Thuis, op de bank, met mijn voeten op de verwarming die niet aanstond.

06:40 ZES EZELSOREN

FLOOR Laat ik eerst vertellen wat ik in handen had. *De Lage Kade*, roman, door R. Brandsma. Derde druk, 1964. Een klein, dun boekje, tweehonderdacht pagina's, met een omslag van een kade en een man in een jas, van achteren gezien. De rug is gebroken, het papier is geel. Voorin staat de opdracht: *Voor L.*

SAMI En zes ezelsoren.

FLOOR Zes ezelsoren. Op pagina 9, 34, 77, 112, 158 en 203. En het zijn geen gewone ezelsoren. Gewone ezelsoren zijn slordig, die maak je als je geen boekenlegger hebt. Deze zijn allemaal precies even groot, allemaal in de rechterbovenhoek, en ze zijn platgestreken. Iemand heeft ze met de duimnagel scherp gevouwen.

SAMI Alsof hij wilde dat je ze zou vinden.

FLOOR Of alsof hij ze zelf terug wilde vinden. Want op elke pagina met een ezelsoor staat iets in de kantlijn. In potlood. Een schuin, ouderwets handschrift met lussen, het soort handschrift waar je nu op de basisschool een sticker voor zou krijgen.

[SFX: een bladzijde die omgeslagen wordt, dichtbij de microfoon]

FLOOR Ik lees ze voor in de volgorde van het boek. Bij deze aflevering staat in de shownotes een foto van alle zes de pagina's.

BIJLAGE 1 · DE ZES EZELSOREN IN DE LAGE KADE (3E DRUK, 1964), POTLOOD IN DE KANTLIJN

Aan de lage kade lag het water zo stil dat je erin kon lezen, als je maar wist welke kant je op moest kijken. Jacob wist het niet. Hij was negentien en hij las alles verkeerd om: de lichtjes van de overkant, de gezichten van de schippers, de brieven van zijn moeder.

Dit zijn niet mijn woorden. Ze zijn van W. Ik heb ze alleen overgetikt, elke letter, die zomer van '61.

9

's Avonds liep hij de Walstraat af, de Brink over, naar het water. Hij telde de stappen. Hij telde altijd iets: stappen, treden, de slagen van de toren. Wie telt, hoeft niet te denken.

Hier liep hij elke avond langs. Ik heb dit nooit kunnen herlezen zonder hem te zien.

34

De trap naar zijn kamer was zo steil dat hij hem 's nachts op handen en voeten nam, als een kind, of als een dief. Boven rook het naar lijm en naar regen, en naar het papier dat hij mee naar huis nam.

Zaterdag 21 oktober. Ik kwam te laat. Toen ik kwam, was er niets meer te redden.

77

'Wat je niet zegt, bestaat niet,' zei de drukker, en hij veegde de inkt van zijn duim. 'Dat is het hele vak, jongen. Weglaten.'

Ik heb gezwegen. Veertig jaar en langer. Het boek was mijn loon, en het was een slecht loon.

112